GROEN LINKS
WESTSTELLINGWERF

Algemene beschouwingen en Kadernota 2025-2028 1 juli 2024

Voorzitter:

Toen we vorig jaar de kadernota behandelde zat er nog een missionaire regering. In diezelfde week viel Rutte 4 en morgen wordt de meest rechtse regering geïnstalleerd die Nederland ooit gekend heeft.

Er hing als gevolg van het ravijnjaar 2026 al een donkere wolk boven ons land. Met deze nieuwe regering is die wolk alleen maar donkerder geworden.

De maatregelen uit het hoofdlijnen akkoord beloven niet veel goeds voor klimaat, natuur, vluchtelingen en wonen, om maar vier crises te noemen. In plaats van vooruit gaan we achteruit.

Dat baart GroenLinks grote zorgen.

We zullen hier op gemeentelijk niveau in meer of mindere mate, eerder meer denk ik, te maken krijgen. Met de korting op het gemeentefonds in 2026 staan we voor grote uitdagingen.

Kunnen we die wel aan?

We zien taken en kosten voor de gemeente alleen maar meer worden zonder dat de benodigde middelen worden meegeleverd.

Bij de kadernota in 2023 vroegen we ons al af of we als gemeenteraad nog wel een verantwoord financieel beleid konden voeren. De tijd lijkt die vraag te beantwoorden: NEE.

Het voorziene tekort vanaf 2026 is structureel. De VNG adviseert om alvast de ombuigingen cq bezuinigingen in kaart te brengen.

Ik ben bang dat we daar niet aan ontkomen anders dan dat we afspreken dat overschotten op de jaarrekening gebruiken of structurele tekorten te dekken.

Is het wel zo simpel?

Laten we gebrek aan personeel of te ambitieus begroten bepalen of we de exploitatie sluitend krijgen?

GroenLinks hoopt van niet.

We plannen nu alleen voor de korte termijn.

We willen dat er keuzes gemaakt worden op basis van een visie op wat we als gemeente willen zijn. We willen er dan ook voor pleiten om bij het vernieuwen van de omgevingsvisie ook in gesprek te gaan met onze inwoners over de toekomst van onze gemeente. Een lange termijnvisie.

Waar moet Weststellingwerf in 2050 staan? Hoe moet onze gemeente eruit zien?

Er gaat volgens het CBS veel veranderen de komende jaren, niet alleen demografisch maar ook veranderingen zoals in opleidingsniveau, gezondheid en samenstelling van de beroepsbevolking gaan grote invloed hebben op ook de toekomst in onze gemeente.

En wat te denken van de komst van de Lelylijn?

GroenLinks gaat er vanuit dat motie 7 (nieuwe omgevingsvisie) wordt uitgevoerd door het college en verzoekt bovenstaande mee te nemen in het Plan van Aanpak.

Voorzitter:

GroenLinks is blij met de intentie van het college de opvang van statushouders en Oekraïense ontheemden voort te zetten.

Een lastige opgave maar er wordt serieus aan gewerkt als ik de wethouder mag geloven, en dat doe ik indeze.

Een zaak van grote zorg is het voornemen van de nieuwe regering om de Spreidingswet in te trekken. Dat betekent dat gemeenten als Ter Apel en Budel er alleen voor blijven staan waar het gaat om opvang van vluchtelingen.

Daarom dienen we met 2/3 van de raad een motie in om de taakstelling die in de Spreidingswet voor onze gemeente is voorzien op te pakken en Ter Apel en Budel er niet alleen voor te laten staan.

De kadernota:

Dan wil ik nu een aantal opmerkingen maken en vragen stellen over de kadernota.

Het college geeft aan dat er geen ruimte is voor aanpassing van bestaand beleid of nieuwe zaken, blz 5. Op blz 6 schrijft het college ‘er goed aan te doen om een aantal nieuwe zaken op te nemen in de begroting vanwege nieuwe inzichten of ontwikkelingen.’

Kan het college aangeven wat het nu is?

GroenLinks vindt het bedrag dat gepland staat voor wegenonderhoud angstig laag. Uit de inventarisatie voor het nieuwe GVVP is duidelijk geworden dat er nogal wat achterstallig onderhoud is aan de wegen en nog maar niet te spreken van schade door verdroging. Wordt het niet tijd dat we hier in onze financiële huishouding rekening mee gaan houden?

Voorts vinden we dat de aanpak van de Lycklamaweg eerst getoetst moet worden aan het nieuwe GVVP. Met de uit te voeren onderzoeken is het maar de vraag of de status toegangsweg gehandhaafd moet blijven. Wanneer in overleg met de bewoners blijkt dat de tijdelijke maatregelen effectief zijn moet dit met hen besproken worden.

Tijdens de bezoeken aan de jaarvergaderingen van de PB's kwam de verkeersveiligheid in de dorpen in al die bijeenkomsten aan de orde. Met name de snelheid is een probleem. Was nu blijkt dat de tijdelijke drempel op de Lyckalmaweg effectief zijn, kunnen die dan in het kader van de knelpuntenpot ook niet in dorpen worden aangelegd?

Het college verwacht minder uitgaven te hebben aan het leerlingenvervoer. Anderzijds is er nog geen Strategisch huisvestingsplan voor het onderwijs. Wanneer in de toekomst meer scholen moeten sluiten ligt het voor de hand dat de kosten voor dit vervoer toenemen ipv afnemen. Of zien wij dit verkeerd?

Wat is de reden van de achterstand van het rioleringonderhoud?

Wanneer is de nieuwe welstandsnota te verwachten?

We gaan grondaankoop subsidiëren. We willen speculatie met grond tegengaan. Beide steunen wij, vanzelfsprekend.

We weten allemaal dat over de jaren onroerend goed (flink) in waarde stijgt.

Is het dan niet reëel dat bij eventuele verkoop van panden op grond die deels gesubsidieerd is de subsidie met indexering wordt terugbetaald aan de overheid? Wil het college onderzoeken hoe dit uit te voeren is?

Voorzitter:

We lezen in de kadernota dat er weer 10 fte's bijkomen, vorig jaar waren dat er 6. Een toename van bijna 1,5 mio aan personeelskosten.

We zijn in dit kader benieuwd naar het verhaal van de gemeentesecretaris dit najaar over de ontwikkeling van de organisatie.

GroenLinks wederom pleiten voor het stellen en meetbaar maken van doelen en beleid. We zijn veel te rechtmatig en te weinig doelmatig bezig.

Realiseren we doelen met de uitgaven die we doen?

Wanneer we doelen meetbaar maken kunnen we ook beter inhoudelijk afwegen of we met beleid door moeten gaan of er beter mee op kunnen houden of aanpassen. En dat hebben we de komende jaren nodig zo hebben we gezien.

Het is van groot belang dat we in de komende jaren van grote onzekerheid, keuzes maken en prioriteiten stellen, wij nodigen het college dan ook uit dit vorm te geven en met de raad te delen.